

งานวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยก่อนและหลังการจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งทำการวิจัยเชิงประจักษ์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบระหว่างปี พ.ศ. 2541-2543 โดยยกเว้นบริษัทที่อยู่ในกลุ่มธุรกิจการเงิน จำนวน 278 บริษัท และทำการวิเคราะห์ผลทางสถิติ โดยใช้การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุในการทดสอบความสัมพันธ์ ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% โดยใช้ค่ารายการคงค้างที่ขึ้นกับดุลยพินิจของผู้บริหาร ซึ่งคำนวณจากตัวแบบจำลอง Modified Jones (1991) วัดค่าการจัดการกำไร โดยปัจจัยที่มุ่งเน้นในการศึกษา คือ การจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ

ผลการวิจัยพบว่า การจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับการจัดการกำไร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งผลที่ได้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ DeFond and Jiambalvo (1991) และ Charles Piot (2005) ที่พบว่าการมีคณะกรรมการตรวจสอบมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับการจัดการกำไร เมื่อจำแนกการทดสอบเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมตามการจัดกลุ่มอุตสาหกรรมของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งมี 8 กลุ่ม ปรากฏว่า กลุ่มสินค้าอุปโภคและบริโภค กลุ่มวัสดุก่อสร้างและสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มบริการ และกลุ่มบริษัทที่อยู่ระหว่างฟื้นฟูการดำเนินงาน พบว่า การจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับการจัดการกำไรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และจากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการจัดการกำไร โดยใช้ค่าสถิติ t-test ในการทดสอบ พบว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มบริษัทจดทะเบียนในช่วง 3 ปีก่อนจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยมากกว่ากลุ่มบริษัทจดทะเบียนในช่วง 3 ปีหลังจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า คณะกรรมการตรวจสอบมีอิทธิพลในการยับยั้งการจัดการกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

The purpose of this study is to examine earnings management of listed companies in the Stock Exchange of Thailand before and after audit committee formation. These empirical research samples are listed companies from the Stock Exchange of Thailand and established audit committee during 1998 – 2000, excluding all the firms in financial institution sectors (banks, finance and securities, and insurance), total 278 companies. The results are analyzed by multiple regression analysis at 95% confidence. In this study, earnings management is represented by discretionary accrual which is calculated by Modified Jones Model (1991). The variable factors is audit committee formation.

The study shows that establishment of an audit committee in listed companies in the Stock Exchange of Thailand has significant negative relationship with earnings management. This result is consistent with DeFond and Jiambalvo (1991), and Charles Piot (2005) who found that companies with the existence of an audit committee has negative relationship with earnings management. When examining industrial sectors, using sectors categorized by the Stock Exchange of Thailand which has 8 sectors, the result shows that in Consumer Products sectors, Industrials sectors, Services sectors and Rehabco sectors, audit committee formation has significant negative relationship with earnings management. Comparison of average earnings management by t-test shows that average earnings management of companies with duration time 3 years before the establishment of audit committee have average earnings management more than those of 3 years after the establishment of an audit committee. These findings imply that audit committee has influence to limit the earnings management of listed companies in the Stock Exchange of Thailand.